

LANDSBYGDS- FORUM 2005 TILL ÅRE!

Landsbygdsforum 2005 kommer att arrangeras i Åre 15-16 november.

– Det blir ett nytt koncept i nära samverkan med ITPS med flera, berättar Mats Elg på Glesbygdsverket.

ITPS lägger i Åre fram årsrapporten om Regionernas tillstånd, och det blir också det övergripande namnet på konferensen. Landsbygdsforum arrangeras i ett delvis separat program, där Glesbygdsverket lägger fram sin årsrapport.

Kommunalrådet Karl-Erik Nilsson, ordförande i Landsbygdskommittén, kommer att medverka liksom Skogsutredningens ordförande, landshövding Maggi Mikaelsson.

EU EFTER 2007

Generaldirektör Lars Högdahl, ordförande i Organisationsutredningen för regional tillväxt, som till 1 november ska komma med förslag på hur EU:s strukturfondsprogram ska genomföras 2007-2013, deltar också.

Konferensen kommer att arrangeras i en ny konferensanläggning i Åre som fått en flygande start i och med att NATO-ländernas utrikesministrar bokat in sig för konferens i maj. Regionernas tillstånd väntas samla 400 deltagare.

LANDSBYGDSUTREDARE VILL HA BRETT SAMARBETE

– Om vi kan göra det enklare för dem som bor på landsbygden att förverkliga de idéer de har för att utveckla sina bygder, då tycker jag att vi har gjort ett bra arbete.

Det säger Karl-Erik Nilsson, ordförande i Landsbygdskommittén, den utredning som ska utarbeta en långsiktig strategi för den nationella politiken för landsbygdsutveckling.

Karl-Erik Nilsson och kommitténs huvudsekreterare Kerstin Oremark besökte Glesbygdsverket som första statliga verk i sitt arbete.

FASA IHOP DET GODA

– Vi har ett väldigt brett uppdrag, och det finns ingen anledning att vi ska utreda det som redan är utrett, säger Karl-Erik Nilsson. Därför ska vi samråda med många aktörer för att fasa ihop allt det goda som har tänkts.

FOTO: ANNIKA LIJÖREN

Ordföranden i den parlamentariska landsbygdsutredningen, Karl-Erik Nilsson, och kommitténs huvudsekreterare Kerstin Oremark besökte Glesbygdsverket.

Till exempel ska kommittén utreda villkoren för företagande på landsbygden och Glesbygdsverket har under 2005 regeringens uppdrag att belysa småföretagens villkor i gles- och landsbygder. Här finns alltså möjligheter till samarbete.

LANDSBYGDENS VÄRDE

Förutom att förenkla för landsbygdens befolkning och företag ser Karl-Erik Nilsson också som ett av sina uppdrag att förklara landsbygdens värde på andra nivåer i samhället.

– Landsbygdens frågor är alltid i minoritet, säger han. Som företrädare för landsbygden måste man ständigt argumentera.

Utöver ordföranden ingår åtta politiker i kommittén. Den ska lämna en delrapport som gäller miljö- och landsbygdsprogrammet senast sista april i år. Slutbetänkandet kommer 30/11 2006.

FOTO: CECILIA MELBERG/PRESSEN BILD

KONFERENS OM HÖGSKOLOR OCH SAMHÄLLE

Den fjärde kunskapskonferensen i HSS regi arrangeras i Östersund 6-8 april. HSS står för Högskolor och Samhälle i Samverkan.

HSS-konferensen koncentrerar sig i år på regional utveckling, och ambitionen är att presentera goda exempel på samverkan mellan högskola och omvärld ur olika perspektiv. De senaste forskningsrönen på området ska också presenteras.

Glesbygdverket är en av medarrangörerna av konferensen. Mer information finns på www.hss05.se.

MÅNGFALD FÖR TILLVÄXT OCH VÄLFÄRD

Den 18 maj arrangeras årets Demografidag i Stockholm. Det är fjärde året i rad som denna konferens om befolkningsförändringar och deras konsekvenser arrangeras. Årets tema blir Mångfaldens demografi. Seminarierna kommer bland annat att handla om mångfald ur ett välfärds- och tillväxtperspektiv och om hur demografin påverkar samhällsutvecklingen.

Arrangörer är SCB, Glesbygdverket, Sveriges Kommuner och Landsting, Arena för Tillväxt och Svensk Demografisk Förening. Mer information kommer att finnas på arrangörernas webbplatser.

SKÄRGÅRDSFORUM I HÖGA KUSTEN

2005 års Skärgårdsforum kommer att hållas på Ulvön i Höga Kusten-området 25-26 maj.

– Skärgårdsforum har tidigare inte besökt Höga Kusten, och därför är det roligt att vi kan förlägga vårt möte till Ulvön, säger Inger Normark, enhetschef på Glesbygdverket.

Skärgårdsforum är Glesbygdverkets referensgrupp för myndigheter och organisationer som sysslar med skärgårdsfrågor.

FOTO: BENGT WEILERT

Ett av de projekt som startades med stöd av LEADER II är Moose Garden i Orrviken i Jämtland. Sune Häggmarks idé var att låta turister få "närkontakt" med älgar som går i ett hägn.

BESTÅENDE RESULTAT AV LEADER II-PROJEKT

Fyra år efter att programmet avslutades hade 13 av 15 tidigare LEADER II-projekt kvar någon form av verksamhet. Ett tjugotal arbetstillfällen som hade skapats eller bevarats inom projekten fanns också kvar.

– Det visar att LEADER II har uppnått mer bestående resultat i Storsjöbygden och att det finns förutsättningar för att skapa långsiktig tillväxt.

Det säger Liselotte Johansson, som i en D-uppsats på Mitthögskolan (numera

Mittuniversitetet) har undersökt effekterna av EU:s landsbygdsutvecklingsprogram LEADER II.

Programmet genomfördes i tolv områden i Sverige mellan 1996 och 1999, och studien undersöker alltså effekterna i ett av dem.

Ett annat av områdena inom LEADER II, Smålandsgruppen, genomför också en studie av de mer långsiktiga effekterna av programmet. Den görs i samverkan med grannområdena.

LEADERS ARBETSSÄTT I NYTT LANDSBYGDSPROGRAM

Jordbruksverket har i uppdrag att arbeta fram ett nytt landsbygdsprogram för perioden 2007-2013. Det ska ersätta EU:s nuvarande miljö- och landsbygdsprogram som löper ut 2006. Glesbygdverket finns med som samrådsmyndighet i det arbetet.

– Det sägs uttryckligen i direktiven att erfarenheterna från Leader+ ska tas tillvara i det nya landsbygdsprogrammet, och där har vi från Glesbygdverket mycket att tillföra med vår erfarenhet

av Leaders arbetsätt, säger enhetschef Inger Normark.

Glesbygdverket och Jordbruksverket har sedan ett år tillbaka formaliserat sitt samarbete, genom bland annat regelbundna överläggningar på generaldirektörsnivå. En tjänstemannagrupp diskuterar också gemensamma frågor, bland annat det metod- och kompetensstöd som ska erbjudas län och regioner i det regionala utvecklingsarbetet.

VARNING FÖR DYRARE POST FÖR GLESBYGDSFÖRETAG

Det får inte bli hur dyrt som helst att skicka ett brev. Pristaket för enstaka försändelser måste finnas kvar. Det anser tre av de experter som medverkat i Post- och kassaserviceutredningen. Därför har de skrivit ett så kallat särskilt yttrande, som går emot utredningens slutbetänkande.

– För gles- och landsbygdbefolkningen, och främst för småföretagare och föreningsliv, kan det bli kännbart om pristaket slopas, säger Martin Olauzon, utredare på Glesbygdsverket och en av de tre experterna. De övriga två är från Post- och telestyrelsen, PTS, och Konsumentverket.

MONOPOL

Post- och kassaserviceutredningen föreslår att det nuvarande pristaket för enstaka försändelser ska tas bort. Man motiverar detta med att man vill underlätta för konkurrens på postmarknaden, och därför ska omotive-

rade begränsningar inte finnas kvar. Men de tre experterna menar att Posten AB i praktiken har monopol på att befordra brev i stora delar av landet och att det därför finns risk att brevpottot skulle bli orimligt högt om inte pristaket fanns kvar.

POSTEN NÄSTA DAG

Men utredningen försvarar också gles- och landsbygders intressen:

– Det är bra att kravet på att minst 85 procent av all post ska komma fram nästa dag i hela landet finns kvar, menar Martin Olauzon. Det fanns förslag om att det kravet skulle vattnas ur så att det inte skulle ge lika villkor i alla delar av landet, men det motsätter sig utredningen. Likaså är det bra att PTS får i uppdrag att utfärda allmänna råd om postutdelningen. Det innebär att det blir tydligt vad konsumenterna kan kräva, till exempel om avstånd till postlåda.

FÖRETAG OCH INTEGRATION STUDERAS UNDER ÅRET

Under 2005 ska Glesbygdsverket studera småföretag i gles- och landsbygder och deras möjligheter till tillväxt. Verket ska också genomföra en studie kring integration i gles- och landsbygder. Det är några av de nya uppdrag Glesbygdsverket har fått av regeringen i år.

Studien om småföretag ska belysa skillnader i småföretagandets villkor i olika delar av landet och om det finns hinder för tillväxt för småföretag i gles- och landsbygder jämfört med andra företag. Behovet av eventuella förenklingar av regler, kapitalförsörjning och kvinnors och mäns villkor för småföretagande i gles- och landsbygder jämfört med andra områden ska också kartläggas.

FOTO: HAKAN NORDLOF/PRESSENS BILD

Glesbygdsverket har fått regeringens uppdrag att studera småföretagens villkor i gles- och landsbygder.

Studien kring integration ska visa hur utrikes födda personer integreras i gles- och landsbygdsregioner och göra deras betydelse för den ekonomiska utvecklingen tydlig. Särskilt ska företagande, arbetskraftsförsörjning och sysselsättning studeras, liksom den geografiska rörligheten mellan olika arbetsmarknadsregioner.

DELEGATIONER BETONAR KOMMUNERS ROLL

Inlandet har stora konkurrensfördelar och goda framtidsutsikter. Det konstaterar Inlandsdelegationen i sin slutrapport.

Delegationen tillsattes 2002, och har arbetat med 43 kommuner i Norrlands inland. Gruvning, miljöteknik, tränings- och turism och testverksamhet är exempel på utvecklingsområden för inlandskommunerna, menar delegationen. Men för att lyckas måste kommunerna arbeta mer långsiktigt med näringslivsfrågor, skriver delegationen som föreslår att det arbetet ska vara en lagstadgad verksamhet.

VÄND UPP OCH NER

Tillväxtdelegationen, som arbetat med kommuner i Bergslagen, Dalsland och Värmland, konstaterar att arbetet med utveckling och tillväxt måste starta hos dem som utför det, det vill säga företagare och entreprenörer. I rapporten "Vänd på kuttingen!" menar delegationen att det i första hand är kommunerna som kan erbjuda de vardagsvillkor som gynnar entreprenörerna och att de kommunala ledarna måste lyftas fram i arbetet med att identifiera problem och möjligheter i näringslivet.

KONVENT OM LANDET EMELLAN

Landet Emellan arrangeras i Ljusdal 19-20 april. Det är ett konvent om tillväxten i landet mellan storstad och högskoleort, med fokus på företagskluster och innovationssystem.

Glesbygdsverket är med och finansierar konventet, och kommer också att medverka i utställningsdelen och med föreläsare. Mer information finns på www.emellan.se.

B

KERSTIN WALLIN
generaldirektör

NÄR DET STORMAR

Orkanvindarna som härjat i skogarna i södra Sverige har fått närmast ofattbara följder för boende på landsbygden.

Det är fortfarande svårt att riktigt överblicka följderna, men jag tror att stormarna på olika sätt kommer att påverka landsbygden för lång tid framåt. Det gäller skogsnäring och drabbade skogsägare. Men stormarna har också påvisat en helt oacceptabel sårbarhet när det gäller tillgång till grundläggande service som elström och telefon.

Glesbygdverket har fått åtskilliga signaler från uppretade landsortsbor som veckovis väntat på ström och telefon och som misslyckats med att få besked om när förbindelserna beräknas vara lagade. I ett fall hade vederbörande fått åka någon mil för att hitta en punkt där mobiltelefonen fungerade.

Jag hoppas ändå att följderna i slutändan ska bli bättre förbindelser och en tryggare tillvaro på landsbygden.

RAMASKRIN

Det har också stormat på andra plan. När bantningen av försvaret och nedläggning av regementen aktualiserades hördes ramaskrin från drabbade förbandsorter.

När Lokaliseringsutredningen presenterat sitt förslag till omflyttning av statliga myndigheter som ersättning för

militära jobb kommer domedagsprofetior från huvudstaden. Jag skulle önska lite mer balans. Både i debatten och mellan regionerna.

Det går alldeles utmärkt att som nationell myndighet verka från Östersund med täta kontakter både med Stockholm och övriga landet. Det har Glesbygdverket gjort i 14 år. Lokalkostnaderna är också betydligt lägre på förbandsorterna än i huvudstaden. Några problem att finna kompetent personal har Glesbygdverket inte heller haft. En tjänst om utredare med minst fem års erfarenhet lockade förra året 130 sökande från hela landet.

BÖRJAN PÅ NYTT

Glesbygdverket har i en rapport visat att tre av fyra myndigheter som bildats eller ombildats 1992-2002 lokaliserades till Stockholms län. Detta trots att de principer som beslutats av riksdagen säger att det i första hand är andra områden än Stockholm som ska prioriteras vid beslut om lokalisering.

Lokaliseringsutredningen gör också bedömningen att det ska finnas goda möjligheter att få nya jobb i Stockholm för personal som av olika skäl inte kan eller vill följa med i en omlokalisering. För andra kan en flytt bli början på något nytt.

NYTT NAMN I STYRELSEN

Håkan Brynielsson, regiondirektör på Regionförbundet i Kalmar län, är ny ledamot i Glesbygdsvetkets styrelse. Övriga ledamöter är Bengt Almkvist, Skärgårdarnas Riksförbund, Kjell Ericsson, kommunalråd i Årjäng och riksdagsledamöterna Monica Green, Inger Lundberg och Ulla Löfgren. Generaldirektör Kerstin Wallin är ordförande i styrelsen.

NYA NAMN OCH UPPDRAG PÅ GLESBYGDS- VERKET

Ulf Tynelius är ny utredare på Glesbygdsvetkets utvecklingsenhet. Han kommer närmast från Östersunds kommun, där han ansvarade för ett samverkansprojekt med Krokoms kommun. Ulf har tidigare arbetat med EU:s strukturfonder, Mål 1 och Interreg. Innan dess har han arbetat i olika kommuner, huvudsakligen med planerings- och utredningsfrågor.

Inger Normark är från årsskiftet tillförordnad enhetschef på utvecklingsenheten. Inger har arbetat på Glesbygdverket i sju år och bland annat haft ansvar för skärgårdsfrågor.

REDAKTION Birgitta Rhodin, TEL 063-57 67 11

Vill du komma med på vår sändlista, hör av dig till: Gunborg Hägg, TEL 063-57 67 00.

ANSVARIG UTGIVARE Mats Elg

Glesbygdverket
Samuel Permans gata 2, 831 30 Östersund
TEL 063-57 67 00, FAX 063-57 67 99
E-POST info@glesbygdverket.se
WEBBPLATS www.glesbygdverket.se